

**Záznam výsledků
39. porady pracovní skupiny
„Havarijní znečištění vod“ (H)
Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL)
ve dnech 27. 8. – 29. 8. 2008 v Kutné Hoře**

Přítomni: viz prezenční listina (příloha 1)

BOD 1 Zahájení a přijetí programu jednání

Předseda pracovní skupiny H, pan Balej, pozdravil účastníky porady a zahájil jednání.

Předseda pracovní skupiny přivítal hosty porady, kterými byli:

- paní RNDr. Jarmila Skybová (Ministerstvo životního prostředí ČR)
- pan Ing. Karel Dostál (Povodí Labe, státní podnik)
- pan RNDr. Ladislav Bíža (ředitelství České inspekce životního prostředí)
- pan Ing. Václav Klečka a pan Radim Prokop (Povodí Ohře, státní podnik)

Návrh programu jednání byl přijat.

BOD 2 Informace o výsledcích porady vedoucích delegací MKOL dne 27. května 2008 v Praze

Na základě výtahu ze záznamu výsledků porady vedoucích delegací MKOL dne 27. května 2008 v Praze, který byl rozeslán všem členům pracovní skupiny, informoval pan Balej o usneseních, která jsou důležitá pro činnost pracovní skupiny H. Zájmů pracovní skupiny H se týkají především tyto body:

- BOD 6 Aktivita související s plněním „Akčního plánu povodňové ochrany v povodí Labe“
- BOD 8 Informace o činnosti pracovní skupiny H
- BOD 9 Informace o výsledcích realizovaných opatření ke snížení koncentrací haloetherů v Labi

V souvislosti s bodem 6 bude třeba, aby pracovní skupina H pro Druhou zprávu o plnění Akčního plánu povodňové ochrany v povodí Labe v letech 2006 – 2008 připravila návrh textu kapitoly 2.4 – Technická zařízení s látkami ohrožujícími jakost vody v oblastech ohrožených povodněmi.

Pracovní skupina se dohodla na následujícím postupu:

- a. Sekretariát připraví návrh textu a zašle do **30. 11. 2008** členům pracovní skupiny k připomínkování.
- b. Návrhy úprav a doplňků zašlou mluvčí delegací do **30. 1. 2009** sekretariátu.
- c. Sekretariát poskytne pracovní skupině H odsouhlasený návrh textu pracovní skupině FP.

Předseda pracovní skupiny informoval o Magdeburském semináři o ochraně vod 2008, který se uskuteční ve dnech 7. – 10. října 2008 v Magdeburku, a o Mezinárodním labském fóru, které se bude konat ve dnech 28. a 29. dubna 2009 v Ústí nad Labem.

Plné znění záznamu výsledků je členům pracovní skupiny k dispozici v intranetu internetových stránek MKOL.

BOD 3 Mezinárodní varovný a poplachový plán Labe (MVPPL)

Dne 29. 7. 2008 proběhlo dle scénáře pracovní skupiny H testování MVPPL (dle odst. 7.2 MVPPL), které zorganizovala mezinárodní hlavní varovná centrála (MHVC) v Hradci Králové (Povodí Labe, s. p.). Pan Hemza zpracoval zprávu o výsledku testování (příloha 2), která detailně popisuje časový průběh přenosu informací mezi MHVC v Hradci Králové a v Drážďanech.

Testování potvrdilo funkčnost hlásných cest, což dokládá průběh přenosu informací mezi MHVC v Hradci Králové a v Drážďanech na hraničním profilu Labe. MHVC v Drážďanech zaslala během 6 minut informaci další kompetenčně příslušné MHVC (Magdeburk) dle definovaného systému předávání informací.

Pracovní skupina se shodla, že při dalším testování MVPPL bude vhodné, aby německá delegace vypracovala po vzoru MHVC v Hradci Králové zprávu popisující časový průběh přenosu informací (hlášení, potvrzení příjmu hlášení) mezi MHVC na německém území.

Stručná informace o výsledku testování byla zveřejněna na internetových stránkách MKOL.

Sekretariát obdržel dopisem ze dne 30. 6. 2008 e-mailovou adresu mezinárodní MHVC v Postupimi. Aktualizovaný seznam adres byl rozeslán dotčeným institucím dle MVPPL a umístěn na internetové stránky MKOL.

BOD 4 Poplachový model Labe

Členové pracovní skupiny diskutovali výsledky pracovního setkání zástupců mezinárodních hlavních varovných centrál a institucí zodpovědných za použití Poplachového modelu Labe v případě závažného havarijního znečištění vod, které se uskutečnilo v červnu 2008 v Magdeburku – viz příloha 3.

Z výsledků vyhodnocení zkušebního provozu lze konstatovat, že úpravy modelu byly provedeny v souladu s požadavky předanými BfG (dle výsledků setkání k Poplachovému modelu Labe dne 1. února 2007 v Drážďanech).

V rámci časových a finančních možností byly zapracovány i některé dodatečné náměty, které vzešly z testování modelu. Návrhy úprav, které v této fázi již nebylo možné zapracovat, jsou nadále pracovní skupinou H shromažďovány tak, aby mohlo být zajištěno jejich zapracování v budoucnu.

Pracovní skupina se shodla, že bude vhodné v budoucnu podobné setkání zopakovat a pokusit se zorganizovat větší akci s větším počtem účastníků tak, aby bylo možné přizvat i další zainteresované odborníky, např. z ostatních mezinárodních říčních povodí.

Pan Mai informoval o technických možnostech rozšíření modelu na významné přítoky Labe.

V souladu s výsledky pracovního setkání považuje pracovní skupina za důležité, aby byla zvážena možnost zahrnutí významných přítoků Labe do Poplachového modelu. Dle výsledků 21. zasedání MKOL se bude pracovní skupina tomuto tématu věnovat podrobněji na příští poradě.

BOD 5 Informace o stavu výzkumného projektu Spolkového ústavu pro životní prostředí (UBA) zaměřeného na vývoj konkrétních návrhů pro realizaci článku 11 odst. 3 I) Rámcové směrnice o vodách

Pan Winkelmann informoval o aktuálním stavu výzkumného projektu. Podrobnosti jsou obsaženy v příložené prezentaci – viz příloha 4 a www.alert-wfd.net.

Ve dnech 13. – 15. 10. 2008 se uskuteční závěrečný workshop. Předseda pracovní skupiny se zúčastní tohoto workshopu s příspěvkem na téma „Jak se MKOL poučila z kyanidové havárie v lednu 2006?“. Sekretariát byl požádán o zaslání pozvánek členům pracovních skupin H a WFD.

Výsledky workshopu, resp. výzkumného projektu mohou významnou měrou přispět k nové struktuře prací pracovní skupiny H v souvislosti s plány opatření Rámcové směrnice o vodách.

BOD 6 Problematika varovných a poplachových plánů na hraničních vodních tocích

Pracovní skupina a přizvaní zástupci povodí Ohře podrobně diskutovali problematiku varovných a poplachových plánů na hraničních vodních tocích na hraničním úseku mezi ČR a Svobodným státem Sasko.

Paní Skybová informovala, že se tato aktivita pracovní skupiny H setkala s pozitivním ohlasem na 10. zasedání Stálého výboru Sasko Česko-německé komise pro hraniční vody v červnu 2008, který se na MKOL obrátil s prosbou, aby prověřila možnosti propojení „Směrnice pro vyrozumění o znečištění na hraničních vodních tocích mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo v saském úseku státních hranic“ s Mezinárodním varovným a poplachovým plánem Labe a projednala je se Stálým výborem Sasko.

Zástupce Svobodného státu Sasko, pan Lorenz, informoval o novém uspořádání okresů v Sasku a uvedl, že hlášení o haváriích na hraničních vodních tocích by měly být zasílány přímo dotčeným úřadům.

Česká delegace navrhla, aby pro potřeby varovných a poplachových plánů na hraničních vodních tocích na hraničním úseku mezi ČR a Svobodným státem Sasko byla jmenována pouze dvě kontaktní místa – jedno na české straně a jedno na saské straně. (V současné době je 5 kontaktních míst v ČR a 12 v Sasku.) Česká delegace se obrátila na německou delegaci s prosbou, aby prostřednictvím Stálého výboru Sasko Česko-německé komise pro hraniční vody ověřila možnost zřízení pouze jednoho kontaktního místa na saské straně.

BOD 7 Příprava přehledu případů havarijního znečištění vod v povodí Labe v roce 2007

V roce 2007 došlo v povodí Labe k 19 případům havarijního znečištění vod. Tyto případy byly posouzeny dle kritérií obsažených v příloze 5 Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe – viz příloha 5.

Sekretariát byl požádán, aby v souladu s přílohou 5 Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe upravil údaje k indexu havarijního znečištění vod (WRI).

BOD 8 Informace k havarijnímu úniku nafty na dolním toku Labe dne 16. 7. 2008

Pan Brandt informoval o havarijním úniku nafty na dolním toku Labe dne 16. 7. 2008 - podrobnosti jsou obsaženy v příloze 6.

BOD 9 Zkušenosti s řešením případů úniků z produktovodů (ropa, benzín)

Pan Makovský informoval o havarijním úniku ropy z ropovodu Družba mezi obcemi Čáslav a Žáký dne 27. 1. 2005 a o rozsáhlém havarijním úniku benzínu NATURAL z produktovodu ČEPRO a.s. v Polepech u Kolína 12. 6. 2001 především s ohledem na příčiny a řešení havarijních situací a použité sanační metody.

BOD 10 Informace k plnění nápravných opatření v Lučebních závodech Draslovka, a. s., Kolín

Generální ředitel pan Ing. Pavel Brůžek CSc. seznámil členy pracovní skupiny přímo v závodu s nápravnými opatřeními, které byly provedeny v souvislosti s kyanidovou havárií, ke které došlo v lednu 2006.

Okamžitá opatření:

- odstavení dešťové kanalizace v prostoru ČOV – detoxikační jímky a vybudování obezdívky kanalizačních výpustí;
- zdvojení signalizace plnění detoxikačních jam s rozdílným nastavením signalizace plnění jam. Každá ze tří jam je vybavena dvěma signalizačními plováky s vyvedením signalizace na panel obsluhy kompresorové stanice;
- zvýšení četnosti vizuální kontroly plnění detoxikačních jímek;
- protokolární předávání detoxikačních vod před vypouštěním (zvýšení kontroly o 1 stupeň);
- přehodnocení bezpečnostní dokumentace včetně zhodnocení možnosti úniku nebezpečných látek do vod.

Investiční opatření:

- Zdvojení záchytných jímek v okolí detoxikačních jam;
- bezpečné ohraničení i dalších kanalizačních vpustí v celém areálu společnosti v blízkosti zásobníků;
- rekonstrukce a opravy záchytných jímek pod zásobníky a obměna starých zásobníků;
- revize projektu chemicko-biologické čistírny odpadních vod ve světle událostí havárie na řece Labi;
- urychlení realizace výstavby CHBČOV dle stavebního povolení, získaného 30.11.2005;
- intenzivní jednání se státem o řešení starých ekologických zátěží – výstavba milánské stěny;
- rozšířená možnost skladování odpadních vod z výroby kyanidů v období odstavu technologie ČOV;
- zabezpečení kontinuálního měření CN- iontů v odpadních vodách z LZD.

Realizační náklady CHBČOV dosáhly 45 mil. Kč. Ukončení zkušebního provozu čistírny se předpokládá v červnu 2009.

BOD 11 Stabilní havarijní profil v hraničním úseku Labe

Česká delegace informovala, že se prezident MKOL, pan Dr. Fritz Holzwarth, obrátil dopisem ze dne 6. srpna 2008 na ministra životního prostředí ČR, pana Martina Bursíka, ve kterém vyzdvihl přeshraniční význam stabilního havarijního profilu a uvedl, že na německé straně i nadále přetrvává zájem na stavbě tohoto zařízení a Saské státní ministerstvo životního prostředí a zemědělství nadále zachovává záměr finanční spoluúčasti na této technické investici do výše 50 % nákladů na stavební práce a vybavení.

V této souvislosti česká delegace připomněla informaci z 38. porady pracovní skupiny H, že bývalý prezident MKOL, pan RNDr. F. Pojer, záležitost spolufinancování stabilního havarijního profilu v hraničním úseku Labe písemně i ústně projednal s ministrem životního prostředí České republiky. Bylo dohodnuto, že státní podnik Povodí Labe podá na Státní fond životního prostředí (SFŽP) žádost o financování záměru ve výši 50 % celkových nákladů a zároveň požádá ministra životního prostředí České republiky o schválení financování ze SFŽP.

V současné době Povodí Labe, státní podnik, provádí aktualizaci projektové dokumentace v rozsahu pro územní rozhodnutí a stavební povolení včetně rozpočtových nákladů stavby. Především je třeba vyřešit vlastnická práva k pozemkům a zajištění zásobování energií.

V případě zajištěného vlastního podílu z české strany požádá Česká republika prostřednictvím MKOL/IKSE příslušné orgány ve Spolkové republice Německo o finanční podporu tohoto projektu.

BOD 12 Stanovisko skupiny expertů Povrchové vody (SW) k případnému zavedení systému EASE na měřicích stanicích Mezinárodního programu měření Labe

Sekretariát informoval, že od 36. porady pracovní skupiny H zatím nedošlo k posunu při řešení této problematiky. Jakmile bude k dispozici stanovisko skupiny expertů Povrchové vody (SW) k tomuto tématu, poskytne ho sekretariát členům pracovní skupiny H.

Pan Winkelmann navrhl obrátit se na skupinu expertů SW s prosbou, aby byly dosažené výsledky systému EASE, který byl vyvinut v Hamburku a je provozován na měřicích stanicích v Hamburku, poskytnuty pracovní skupině H prostřednictvím sekretariátu MKOL.

Pracovní skupina H uvítala tento návrh, jelikož očekávané aktuální informace přispějí k tomu, aby bylo možno dojít k celkovému rozhodnutí k této problematice.

BOD 13 Podkladové materiály pro 21. zasedání MKOL ve dnech 6. 10. a 7. 10. 2008 v Magdeburku

Členové pracovní skupiny obdrželi návrh zprávy předsedy pracovní skupiny H na 21. zasedání MKOL (H39_08-13-1) a návrh usnesení ke zprávě předsedy (H39_08-13-2), které připravil sekretariát.

Pracovní skupina souhlasí, aby po zapracování drobných dohodnutých úprav byly tyto dokumenty rozeslány jako předlohy na 21. zasedání MKOL.

Pracovní skupina souhlasí, aby přehled případů havarijního znečištění vod v povodí Labe v roce 2007 (viz bod 3) byl přílohou zprávy předsedy.

BOD 14 Různé

BOD 14.1

Pan Bíža požádal sekretariát MKOL o poskytování dokumentů pracovní skupiny H, které mají vztah k činnosti ČIŽP.

BOD 14.2

Pan Winkelmann informoval, že skupina expertů EHK OSN (JEG) vypracovala návrh (stav: 31. 7. 2008) doporučení pro provoz kalových nádrží / průmyslových retenčních nádrží („Safety Guidelines and Good Practices for Tailing Management Facilities“) – viz příloha 7. Přípravné práce na tomto návrhu byly diskutovány v rámci pracovní skupiny H. Tento návrh bude předložen ke schválení na 5. konferenci smluvních stran k úmluvě EHK OSN o průmyslových haváriích, která se bude konat ve dnech 25. – 27. 11. 2008 v Ženevě, a na 5. setkání smluvních stran k úmluvě EHK OSN o vodě v květnu 2009 (<http://www.unece.org/env/teia/water/tailingdams/yerevan-document.htm>).

BOD 14.3

Pan Winkelmann informoval o připravovaném setkání česko-německé pracovní skupiny „Bezpečnost technických zařízení“ v rámci UNECE, které se uskuteční ve dnech 16. a 17. 10. 2008 v Drážďanech.

BOD 15 Termín a místo příštích porad

- 40. porada: 2. 3. – 4. 3. 2009 ve Wittenbergu/L.
- 41. porada: 25. 8. – 27. 8. 2009 v České republice

Přílohy:

- Příloha 1: Prezenční listina
- Příloha 2: Zpráva o výsledku testování Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe dne 29. 7. 2008
- Příloha 3: Zpráva z pracovního setkání zástupců mezinárodních hlavních varovných centrál a institucí zodpovědných za použití Poplachového modelu Labe v případě závažného havarijního znečištění vod ve dnech 10. a 11. června 2008 v Magdeburku
- Příloha 4: Výzkumný projekt Spolkového ústavu pro životní prostředí (UBA) pro období 2007 až 2008 se zaměřením na vývoj konkrétních návrhů pro realizaci článku 11 odst. 3 I) Rámcové směrnice o vodách (prezentace, G. Winkelmann, anglicky)
- Příloha 5: Přehled případů havarijního znečištění vod v povodí Labe v roce 2007 vybraných na základě kritérií k posouzení havarijního znečištění vod v rámci Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe
- Příloha 6: Informace k havarijnímu úniku nafty na dolním toku Labe dne 16. 7. 2008
- Příloha 7: Draft UNECE Safety Guidelines and Good Practices for Tailing Management Facilities